

Adresář

společ. Česko-Slovenské Dělnické Podpory... Adresář pro americké státy...

Hlavní Jednota v Montgomery, Minn.

Adresář... Hlavní Jednota v Montgomery, Minn. Adresář...

Celo I. v Montgomery, Minn.

Adresář... Celo I. v Montgomery, Minn. Adresář...

Celo III. v St. Paul, Minn.

Adresář... Celo III. v St. Paul, Minn. Adresář...

Celo IV. v Minneapolis

Adresář... Celo IV. v Minneapolis Adresář...

Celo V. v Nové Praze, Minn.

Adresář... Celo V. v Nové Praze, Minn. Adresář...

Celo VI. v Hayward, Minn.

Adresář... Celo VI. v Hayward, Minn. Adresář...

Nová Třeboň č. VII. v Minn.

Adresář... Nová Třeboň č. VII. v Minn. Adresář...

I. Českoslov. spol. v Denver, Colo.

Adresář... I. Českoslov. spol. v Denver, Colo. Adresář...

1,000 FAREM

zdarma hledajícím pozemky. 20-stránek spisek "Farming in Wisconsin..."

CHCETE SI POCHUTNAT?

KURTE

Paldovy znamenité tabáky!

KORUNU GRANULOVANÝ AUSTRIAN PURE

Zkuste je! Hlaste se o ně! Žádný obchod nebudí bez nich...

ADRESA:

Great Central Tobacco Works, ELGIN, IOWA. 28 3m

Čechové!

Jedete-li do staré vlasti, račte sobě zapamatovati, že cestující a jejich kufry...

Kareš & Stotzký, V BREMEN.

29 BAHNHOFSTRASSE 29 byto se svými kufry bezpečně do domova...

YES YOU WANT A FARM IN THE WEST. Well, the new paper issued by the CHICAGO, ROCK ISLAND & PACIFIC R.R. CALLED THE WESTERN SETTLER...

PRO NAŠI MLÁDEŽ.

Čestkový memoiry.

Převzaté československou Národopisnou výstavou v Praze, r. 1895.

Pro "Převzaté" JIM JARMIL VÁRKY.

(Převzaté)

A zase ty ržnosti zajímavé: tu jihoslezské peroté či rohatina, příhrátek okrajní došky, jak ji už vidíme na nejstarším obraze našeho dřevěného stavení v bibli Velislavově...

Jaké zajímavé srovnání vstane co do rozlohy státek, jejich rozdělení, spořádání jejich vnitřku a zařízení rodinného i hospodářského. Tam na konci ta chata kopaničářská ze všech nejprimitivnější, na níž na celé není železného hřebtka, roubená, slámová krytá, s nízkým povahovým stropem, bez kamen, toliko vyhřívána hliněnou pecí se slámeným komínem, hlinou omazaným, umístěným ve světničce nad ohništěm, kterýž komín nestřílí nad střechem, nýbrž končí na pětě a po ní dým pouští, toť svědek starodávného zařazení! Podobnou pecí vyhřívali naši předkové své jizby od nepamětných dob, podobnou pecí, ale kamennou, připravovali si parní lázeň dle svědectví španělského žida Ibrahimu Ibrahima...

Jak je v té chatě kopaničářské i nábytek jednoduchý, jak vše prosté! Dvěře rudé natěně mají primitivní ornament, snad jen prstem malovaný. A odtud dál po návsi — na jedné straně výstavní statek z moravského Horácka, dále statek slezský, hanácký grunt, naproti pak ozdobné stavby z východních Čech, z Náchodska, z Turnovska, s lomenicemi hojně vykrášenými, se sloupky, pavlačkami, besedami a výstupky, s nábytkem vkusně a bohatě malovaným. Jaký to obraz poměrů i rozvoje, jaké bohatství materiálu národopisného, co látky k srovnávacímu studiu všeho lidu československého! Nuž, projděme se dědinou!

Zastavili jsme ve výstavní vesnici, před námi prostírá se rozsáhlá, vejčitá návěs, vroubená nejzajímavějšími statky a chalupami, jakých lze po vlastech československých vůbec viděti a první ze vsí našich osvětlována — elektrickou!

Jsou zde výstavní statky "jako hrady" a útulné chalupy, ačkoliv byly sehnány ze všech koutů, v lepší snad shodě, než kdekoli jinde, neboť řídké obyvatelstvo jejich nerozčilují ani volby, ani správa obecních jmenů, ani spory pro rušení držebnosti a p.

Prvním stavením po levé straně je nízká došková chalupa slovácká, z okolí Břeclavi na Moravě, pestrými ozdobami pěkně omalovaná. Před ní stojí dvě lipky a mezi nimi vysoký, dřevěný, pestře omalovaný kříž, jaký nacházíme na Slovácku. Za chalupou zastrčeno jest malé staveníčko, v němž otevřel občan Hudeček, oděný v malebný domácí kroj, slovenskou vinnou "bádu" nebo "košť". Veliký dřevěný statek sousední zastupuje moravský Západ, Horácko, jsa z veně i uvnitř svým se vzornou přesností vypraven. Návrh jeho pochází od arch. R. Kříže neckého, jenž si obral za vzor zařízené statky z obce Sazomína u Velkého Meziříčí.

Číslem třetím po levé straně ná vsi je statek či "grunt" hanácký, zděný, však z nepaléných cihel, v popředí s vystouplou přední, "Zudem", podobným bestie a typickým pro stavby na Haně. Vzor k němu poskytl grunt č. 8 z Cholině u Litvle a proveden byl arch. Ant. Makovcem. Studna s vysokým vahnadlem záleží se proti vrtům, umístěným ve zdi, kterou jsou statky hanácké většinou hrzeny. Sousední statek opavský je rovněž rázovitou stavbou našeho lidu českého ve Slezsku. Je opět celý dřevěný, až na podlahy. Charakteristickou částkou jeho (jako u předchozího "gruntu" hanáckého "Jadr") je zde "podstůka", krytá pavlač, obyčejně pěkně profesevaná, přechod to do světnice, vysoká položená; pak pevný "srub", sýpka, umístěná u vrat. Zajímavé je také opatření "pro vojáka", komůrka se světlou kůlnou pro stárou téměř dříve tam díle posádku, obě jest umístěna proti hlavnímu obydlí přes dvůr při "výměnku". Vysoká tyč se stromkem na vrcholu, na způsob "máje", taktová při plodu zahrádky, označuje statek opavský jako korouhev, či spíše snad smolný věnce pohraniční hřídky. Statek provedl dle skutečných vzorů z okolí Opavy arch. J. Podbajský.

Slezsku, tomuto napolo již odstřeženému kraji československému, jenž však v posledních letech, bohudíky, naplněná úsilím snaživých buditelů křídla ku stejnoměrnějšímu s bratry rozmachu, věnována je i následující lidová stavba výstavní, chalupa laško-těšínská. Originál její stojí v Orlové; na výstavě ji provedl arch. J. Makovec, přesně dle skutečnosti z neotesaných trámů, jen svázaných se dřevěnými zámkami na dvořech atd. Neschází tu ani vepř, význačný příznak, na řezku před chalupou přivázaný. — Gazda měl z něho náramnou radost. Vzpomněli si na gazdu, čili hospodáře totiž dobří lidé z Prahy a něco mu koupili na památku. Co byste řekli? Tot se ví, že něco užitečného. Gazda byl všecek blažen, neboť dostal "na památku" z výstavy — čiperného vepřka, který bohda do čísařských hodů pěkně doroste a pořádně nasytí nejen gazdu s gazdinou i pět dětí, ale i sousedy tam dole, kam se bude Frantáš po výstavě zase stěhovat. K chalupě laško-těšínské jest připojena slezská hospoda Harenda Josefa Čížka se zahradou, řízenou úplně po vesnicku, s prostými, do země vbitými stoly. Návštěvníci výstavy mohou zaobčít z harendy na pravo, ku kostelku, vypínajetmu se "za vodou" výstavního rybníka, znázorňujícího obligátní na návsi louži; aneb půjdou dále, přes most potoka ku kovárně. Následujeme tyto. Kovárna, ozdobena pěkným kováním znakem řemesla, je sice uvnitř trochu moderněji zařízena, než bývají kovární vo venkově, ale zevnějšek odpovídá naší předstávě kovární velmi věrně. Uvnitř je místo bytu kovářova umístěna příslušná výstavka a v kovárně pracují často čilí a statní pomocníci, odbývající zde závody v černém umění svém. Několik kroků dovede nás od kovárně do Slovenska a sice hned do nejhornatější, nejsevernější jeho části, která zastoupena je oravskou chalupou. Tato zrobili ze hrubých kmenů, beze všech předchozích nákrešů a plánů dva Slováci, zvěčnivé se příslušným nápisem na povalu. Jest to stavení vypočítané na to, aby sněti mohlo celou prudkou horaké bouře i tihu spoust sněhových. Nábytek zhotovili titě stavitelé. Za oravskou chalupou je malý lesík, v němž zřídil si uhlíř křivoklátský mlít na pálení dřevěného uhlí. Ještě o kus dále na malém vršku, v zákoutí, obklopeném skoro kolem do kola nízkými smrčky, podobnými horské kleči, stojí zajímavá izba kopaničářská na ukázkou chudobného obydlí lidu slovenského na rozhraní Hradísteň a Uherska za Uherským Hradísteň.

Naohát se o samotě, jak ty horské chatky, obklopené chudobnými políčky, vesměs bývají.

Chalupka tato, postavená dvěma rytíři "Kopaničáři", již na podzim za značné účasti pražského občanstva, nazývána bývá tímto, česko i v tisku, chybně "kopanič", což znamená vlastně pole, kdežto staveníčko má název "izba". Na chatě, v níž bydlil jeden z výrobců a celou četnou rodinou, není takřka hřebtka; vše je pouze zakřídleno, hlinou vymazáno, nebo přivázané. Nízkožke dvěma s velmi vysokým prahem, malíčká okénka, velká pec ve světnici a ruční mlýn na obilí, kde mele se každý den pro spotřebu, v "pitvora" či sfince, jsou největšími "památkami" kopaničářské residence. Zajímavé je přistěhování se Kopaničářů do izby výstavní.

Kopaničář už je dávno v Praze. Viděl si ten skromný přibytček sám sbudoval, jako doma. Když byl s přibytkem hotov, zavolaal si do Prahy svou rodinu; "stěhoval" se s ní do izby přesně dle domácího mravu. V předu kráček "kmocháček" s uslem v červený šátek vkusně upraveným. Jinak musila by to nést "kmoťenka", — avšak ta šla mlčky a pokorně za mužem, nesouce kojence u prsou. Šátek, halfo hlavu dítěte, sáhal dle domácího mravu matce až k rameni, aby dítě i ženu chránil před zvědavci. Za matkou kráček pak menší děvče, as dvouleté, za ním pečlivá chůva, as desítiletá sestřička. Právod ukončil chlapce dvanačtilitý, aby jako na konci byl pořádek. Celá rodina, jeden za druhým, kráček takto celou výstavou, jak se na pravé Kopaničáře patřil. Když kmocháček vkročil na prah domku, poznamenal sebe i obydlí křížem a vešel do jizby. Za ním celá rodina. Matka složila dítě na hromádku třísek a ihned se pustila do pořádku. Věk bylo práce mnoho, když ten "nábytek" přišel. Potom si s traktátem zajeli jednou, dvakrát na nádraží a domácnost byla hotova.

Pokračování.

Pilulky zdarma. Zašlete svou adresu H. E. Bucklen & Co., Chicago, a obdržíte krabičku Dr. King's New Life Pills zdarma. Zkouška přesvědčí vás o jejich hodnotě. Pilulky tyto účinkují snadně a jsou zvláště působivé v léčení zácpy a bolesti hlavy. Pro malaričké a jaterní nemoci ukázaly se býti neocenitelnými. Jsou zaručeny, že neobsahují žádné škodlivé přísady a že jsou čistě bylinné. Neseslabí svým působením, nýbrž uvádí žaludek a vnitřnosti do pořádku a takto sesilují celý systém. Obvyčejná krabička 25c. Na prodej u Goodman Drug Co., Omaha, Neb. (4)

Spisy vydané našim nakladem. Letištný kříž, básně Svatopluka Čecha, dle původního v Rakousku akřeslovaného vydání. Čítá 86 stran. Cena 25 centů. Do Čech zašleme ji se zaručením správného dojití za 75 centů. Během jednoho roku rozebráno bylo vydání první a uspořádáno druhé americké vydání. Paměť českých emigrantů. Napsal Tom. Čapek. 89 původními vyobrazení. Cena vázaná 75 ct. Faldtýn, historicko-romantický obraz od Karla Herolda. Cena 60 ct. Dědictví Astléis, román ve třech dílech, od Duplessis. Cena 60 ct. Po půlnoci, román od Václ. Viška, 400 velkých stran. Cena 80 centů. Nebezpečí tajemství, román, z anglického od Chas. Reada. 231 stran velkého formátu. Cena 40 centů. Kiba a Waterloo, historický román od F. Stolle. 229 stran velkého formátu. Cena 60 centů. Za šest otov, román od Xavier de Montéplina. 1088 stran velkého formátu. Cena 75c. Nakupky Královský a Zelenohorský, se snímkem několika listů prvního a poutavou předmlouvou o nich od p. J. A. Olivierusa, obsahují 144 str. Cena 25c. Tajemství sloužna na Porter Square, napsal B. J. Farjeon; přeloženo z angličtiny. 240 stran velkého formátu. Cena 40ct. Věčný žid, velký román věhlasného románpice Eugena Sue, 1216 stran, pouze \$1.00. Školní učebny v Nebraska, zředitel J. Rosický. Cena 50 centů. Nový Monte Krato, napsal Julius Verne; obsahuje 576 stran, cena 75c. Tajemný kraj v Karpatech, román od Verne; 170 stran, cena 20c. Bílá Hora, aneb tři léta z třeští, historický román z dějin českých za války třicetileté, od L. Bellahy, přel. V. L. Moser; 1536 stran — cena \$1.50. Čarův Matky Deč a Paříž, čili Emeraldy, spouští děve cikánské. Román světového spisovatele Viktora Hugo. Čítá 512 stran — cena 50c.

Zvláštní

Lék proti kriticím.

"Od svého mládí napadán jsem byl kritičnými vědy a boláky, jež působily mi hroznou utrpení. Lékaři nemohli mi pomoci, ano stav můj pod jejich péčí se ještě horšil. Koněně počal jsem užívatí

AYER'S

Sarsaparilla a brzo na to bylo mi lépe. Po využití půl tucta láhví byl jsem úplně uzdraven, tak že jsem neměl na svém těle žádný vřed aniž bolák po minulých 12 let. Mohu směle doporučiti Ayer's Sarsaparilla jakožto nejlepší krevčistitel, jenž existuje". — G. T. REINHART, Meyersville Texas.

Ayer's Sarsaparilla

Ayer's Cherry Pectoral 1621 kafel a 24 centův.

Dráha s pohovkovými vozy DO TEXAS.

Wagnerovy Bufetové Spací Vozy

VOLNÉ POHOVKOVÉ VOZY na všech vlacích. Nejlepší dráha do všech míst; Kansas, Indianském území, Texasa, Mexiku a na Tichomořském pobřeží. Jde přímo do

- Denison, Sherman, Greenville, Dallas, Ft. Worth, Hillsboro, Wazahachie, Waco, Temple, Belton, Taylor, Gainerville, Lockhart, Henrietta, San Marcos, La Grango, Denton, Alvarado, HOUSTON, GALVESTON, AUSTIN A SAN ANTONIO.

KUPTÉ SI PŘEPLAVNÍ LÍSTKY DO ANEB Z ČECH

za nejlevnější ceny od J. J. Havelky vrchního přeplavního jednatele. Písařna otevřena v neděli od 8. do 11 h. ráno. Adresa poštovní: J. J. Havelka, 144 E. Van Buren st. Chicago, Ill. Lake Shore & Michigan Southern, R. R. Depot. Room 66

Harmoniky.

Dobré, silné a krásné harmoniky od \$1.50 do \$25, malé i velké, německé jednoduše i české dvojnásobky i české dvojnásobky od \$5.00 nahoru. Klapy kryté jsou perleťovými knoflíky. Správky harmonik se konají správně. Kdo koliv by správu nějakou potřeboval, ať se harmoniku zašle na mou adresu. Dále mám na skladě hojnost školních knih v řeči české, německé i anglické. Duplíte na

JOHN PLUHÁČEK, Norfolk, Neb. — Předplácejte svým přátelům Hospodář do Čech, pouze \$1.25.